

Не дивись так...

Про автора

Ганна Костенко народилася у 1988 р. в Одесі. Навчається на другому курсі ОНУ ім. І.І. Мечнікова, факультет української філології, відділення видавничої справи та редагування. У 2005 році вийшла перша збірка оповідань "Все ще буде, все...".

Була учасницею Всеукраїнської наради молодих літераторів у Коктебелі (2005 р.), за результатами якої прийнята до Національної спілки письменників України.

Переможець Міжнародного літературного конкурсу "Гранослов-2005" Має диплом переможця Всеукраїнського конкурсу-огляду за програмою "Нові імена України" у номінації "Проза" (2005 р.), а також диплом третього ступеню етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України, секція "Літературна творчість" (2005 р).

Дощ нікого не жалів. Нанизував пальцями і клав собі до рота. Смакував. Всіх. І мене. Воїна.

Ми не заспокоювалися. Не зважали на залізну маску крапель. Кидали на землю і стріли, і тіла вбитих. І неважливо було, за кого ти чи проти кого: вбивай, щоб не вбили тебе.

Я відчув гострий біль у плечі. А потім і в спині. Впавши, я зрозумів, що мене поранено. Витягнув стріли саморуч. Разом із кров'ю з тіла виринали сили.

Дощ заклеював мені повіки. Я не бачив перед собою нічого, крім мокрої важкої фіранки. Навкруги темно і глухо. Як на краю світу.

Почав повзти. Куди?! Закусував губи від болю. Треба рухатися: смерть побачить, що я живий.

Далеко від мене з брудом змішалось світло. Це перші галюцинації, подумав я і поклав голову в калюжу. Сили скінчилися. Значить, і кров скінчилася.

Вогник не зникав. Дратував. До мене підійшла смерть. Присіла навпочіпки, легенько попестила мене по голові.

— Не лежи в калюжі! Некрасиво...

Я злякався.

— Доповзу до вогника...

Смерть покачала головою.

— Доповзу до вогника! У будь-якому разі, доповзу. А там — роби зі мною, що хочеш!..

Через вічність опинився на порозі чужої халупи. Чорної. Стукав у двері і не бачив власні пальці. Вони давно у шлунку дощу.

Хідники відчинилися майже одразу. Я примружився й побачив тебе. Точніше, твої очі.

Я знав, що не можна йти до тебе, знав. Відчував. Я б погодився залишитися із смертю, але ти квапливо втягнула мене у хату. Зиркнула на суперницю, взяла каменя і кинула їй у голову.

— А ну, пішла звідси! Проклята! Пішла! — завила, як плачка.

Затулила двері. Знову кудись потягнула моє тіло.

— Почекай, любчику, почекай! Зараз тобі буде легше! Почекай.

Побачила мої рани, скрикнула. Мені не примарилося, ти потім сама зізналася в цьому.

Я погано пам'ятаю, що було далі. Перший раз, коли прокинувся, тебе не було поруч. Ти щось готувала. Відьма, промайнуло в голові.

За спиною приковане вікно, і у нього дивилася смерть. Кістлява дівчина з впалими сумними очима. Як у собаки.

Ти сіла поруч і почала натирати мене травами. Дала щось випити.

— Відьма-а... — подумав знову, — виживу-у...

Я прокинувся вдруге. Було темно. Досі не можу забути свій сон. Снилось, як падав донизу, як ударявся об землю, як болить плече, і як я повзу. А після — твої очі. Погляд. Вії. Я благав тебе не дивитися, мені не хотілося, щоб ти бачила мене слабким. Мене, воїна. Але ти чомусь сміялася. Твій сміх досі блукає у вухах...

Ще у сні я почав тебе ненавидіти...

Я довго спав. Смерть не відходить від вікна і дивиться мені у тім'я. А ти, вперта, не відпускала мене. Тримала за руку. Дозволяв тобі робити зі мною що завгодно, тільки б лишитися живим. Лишитися воїном. Пам'ятав, що десь іде війна, і я їй потрібен. Чи вона — мені.

Іноколи відчував, що вмираю. По-справжньому. Твої трави не допомогали, заговори також. Я чув, як смерть гупала у вікно долонею, кричала, як змочувала язиком губи, поправляла від нетерпіння на собі мокру сукню, яка поприлипала до маленьких грудей.

Розплющив очі. Ти запалила вогонь у печі. Роздягнулася. Чорне довге волосся закривало твій сором.

— Ні про що не питай, — почув твій голос над собою, — повір мені! Це єдине, що я можу зробити...

Я нічого не відчував тоді. Мені знову наснилися твої очі. А ще крапля за краплею з'являлася впевненість, що я виживу. І я вижив.

Тепер ти лікувала мене своїм тілом. Твоя сила повертала мені життя. Вранці ти давала мені пити зілля із солоним присмаком крові молодої вовчиці. На десятий день я вперше заговорив з тобою.

— Вона пішла? — це я про смерть.

— Ні, ще стоїть у воріт. Але не бійся, ця проклята скоро піде... Випий це.

Вмить мені здалося, що ти брешеш. Що смерть давно пішла і втратила надію врятувати мене від тебе. Зараз я був безпомічною дитиною. Ні! Лялькою, з якою ти гралася. Я не довіряв тобі, але не міг пояснити, чому. Може, тому, що ти була красивою. Відьмою.

— Ти будеш пити, чи ні?!

Я взяв піалу і зробив ковток.

— Огида, — кажу.

Ти посміхнулася.

Проклята відьма, думав тоді, що у тебе на розумі, тільки диявол знає! Я вб'ю тебе одразу, як видужую!

І я стримав свою обіцянку. Бо я — воїн. От тільки не одразу вбив. Згодом...

Твоє зілля скоро поставило мене на ноги. Я почав ходити, невпевнено, але ходити. Відчувався біль у спині й плечі.

Вночі ти вже не приходила до мене. Вистачало трав.

Я майже не говорив з тобою. Не хотів звикати до твого голосу. І до тебе. Переважно говорила ти. І звикала ти. Я сидів і слухав. А ти говорила. Навіть не пам'ятаю, про що.

— Як тебе звати? — питаю я.

Ти замовкла. А коли повернулася, на твоєму обличчі я побачив щастя. Сльози. Ти давно чекала цього питання.

— Чого ти так дивишся? — питаю. — Не дивись так.

Дивишся.

— Не дивись так! Чого ти так дивишся?!

Дивишся.

А потім тихо-тихо кажеш мені своє ім'я.

Ім'я одразу забув. А от обличчя — ні. Я роздивлявся його довго. Кожну зморшку. Родимку. Нестерпно красиве обличчя. Барбело¹, заздри! Твоя краса вкрадена цією відьмою!

— Не болить плече? — завжди запитувала, коли не знала, що сказати.

Кожен день повторювався до дрібниць. Кожен день ти жовтилася навколо мене. Намагалася, щоб я відчував себе як вдома. За це я тебе не-

¹ Барбело — найкрасивіший занепалий янгол, який вважається рівноправним Люциферу.

навидів ще більше. У мене не було дома. Бо я був воїном, а воїн забуває, де його дім.

— Нащо ти робиш це?! — питаю і дивлюся на твою посмішку, на прозору шкіру, як у медузи.

— Я хочу тобі допомогти.

— Невдячне діло! Я вже казав це своєму другові.

Ти відвела погляд.

— Не болить плече?

Мовчу.

— Пора обідати, — кажеш і посміхаєшся.

Диявол! Як я ненавидів тебе тієї миті, коли ти посміхалася! Зранку, ввечері, завжди ти мені посміхалася. Чорні очі горіли вогниками, тонкі смоляні брови танцювали на лобі, коли ти посміхалася. Диявольська жінка! Я в'ю тебе одразу, як наберуся сил. Я в'ю тебе одним ударом, тобі навіть не буде боляче.

Я сидів і дивився, як вигинається твоя спина, твоє тіло. Кожним рухом показувала мені, що не відпустиш мене. Не зможеш.

Ти накладаєш мені їжі. Прислужливо, наче гієна, всміхаєшся. Поряд не сідаєш. Стоїш. Дивишся, як я їм, очей не зводиш.

— Смачно, — кажу.

А хліб іде мені поперек горла. Дияволиця! Я на тебе не погляну, а попрошу іще порцію, тобі на зло! Ти дивишся.

— Не дивись так.

Дивишся.

— Не дивись так, я прошу!

Дивишся.

— Та не дивись так! — сам лякаюся свого голосу.

Я глянув на тебе крадькома, бо тепер не міг не глянути. Ти стояла в сльозах і зовсім не сходила на відьму.

Вибігла. Заплакала. Мені стало прикро. Я підійшов заспокоїти тебе. Нічого не сказала, та в очах прочитав...

Я вже казав, що у неї були красиві очі, про які я можу говорити й згадувати постійно.

Я витер твої сльози долонею. Вони потекли ще швидше. Ти поклала голову мені на плече, і ми стояли так довго. Я навіть забув про те, що тільки-но хотів тебе вбити. За погляд.

— Я не знаю, хто ти і твоє ім'я. Я не вимагаю, щоб ти називав мені його. Але пообіцяй, що ти залишишся зі мною!

— Для тебе я завжди буду пораним, якого треба лікувати. Багато хто знає мене як воїна. А ти пам'ятатимеш мою слаботу.

— Це неправда! Я забуду! Я обіцяю, я забуду! Але не йди від мене, будь ласка! Я люблю тебе!

І знову цей погляд, тільки благаючий і ніжний.

Моє ім'я було Воїн. І я назвав своє ім'я. Ти заплющила очі й поцілувала мою руку.

Вночі я не спав. Чув, як ти плакала. Хотів піти й заспокоїти тебе. Але встиг проклясти себе за цю думку тисячу разів. Диявольська жінка, вона навмисно так робить! Чортова спокуса! Не вірю тобі!

Вибіг у сад, зірвав кропиву, почав обтирати тіло. І чув, як ти плачеш. Бив спину сухою гілкою. І чув, як ти плачеш. Бив у кров. І чув. До м'яса. Чув...

Вранці майже не розмовляли. Мені здалося, що ти і справді закохалася, але я прогнав здогадки. Ти була відьмою. Ти не могла закохатися.

Три ночі ти плакала. Я виходив на двір і рахував зірки. Диявол! Я ненавиджу тебе! І цю жінку! Вона завжди бачитиме у мені слабкість.

Почув, як ти закашлялась, як дитина, від власних сліз. Не витримав. Побіг.

На мене не відреагувала. Чекала, що я прийшов тебе вбивати.

— Не плач! Заради мене, не плач!

Лягаю поруч у ліжку, цілую тебе у тім'ячко. Спи. Ти обвила мою шию руками, а очі наблизилася нестерпно близько. Не дивись так...

— Плече не болить?...

Диявол!

Ти злякалася власних слів і швидко поцілувала мене.

Це був не я. Це була моя ненависть. Тепер ти лялька, з якою грався я. Моя душа, соромлячись, вийшла з кімнати. Я не впізнавав себе, але впізнавав свою лють, яка сумувала за війною. Бідна відьма! Диявол покинув тебе і перейшов на мій бік! Я був дияволом тієї ночі.

Вчепився зубами в твоє вухо. Тобі було боляче, і ти заплакала. Від щастя.

— Відчини мене! Зруйнуй мене!

І я відчиняв усі твої кімнати, руйнував їх без жалю. Деколи мені здавалося, ти помираєш у мене на руках. Я заспокоювався, цілував твоє обличчя. Тільки не відкривай очей! Я від них шаленію!

Відкриваєш. Дивишся. Смієшся. Я пригадую, хто ти, і що я воїн, і в мені прокидається ненависть, жорстокість і ще більше бажання бути твоїм, бути з тобою, бути у тобі. Бути!

Чується дощ. За вікном дощ. А я іду далі блукати по храмовим спорудам твого тіла. Ти — храм. Мені хотілося залишатися у ньому назавжди.

— Не йди від мене! — я розумію, що ти любиш мене, — люблю! Люблю тебе!

Кладу голову на твої груди і плачу. Я, воїн, плачу. Ти не питаєш чому, мовчиш, все розумієш. Воїн не повинен плакати. А ти бачиш мої сльози.

Твоє серце забилося швидше. Я заплющив очі. Я мріяв про тебе. Кімната твого серця поступово відчинялася. Я побачив позолоту твоєї душі.

І тільки зараз я зрозумів усе, що трапилося зі мною. Це був жарт, жарт Диявола. Це він підстрелив мене, звів з тобою. Тільки він прорахувався, ти ж бо справді закохалася у мене. А я?! Я втратив самого себе. Я програв собі. А воїн, який плаче, не воїн.

— Не йди від мене!..

— Я не зможу від тебе піти. Мені легше буде тебе вбити.

Ти поцілувала мене. І я заснув.

...Пройшов іще місяць. Я згадав, що потрібен війні, чи вона мені. І неважливо, за кого я чи проти кого.

Рани загоїлися. Лишилися на згадку два поцілунки від стріл. У мене є сили. Кров гаряча.

Ти все відчувала. Останнім часом навіть не благала мене лишитися. Змирилася. Мовчки цілувала мені руки і плакала. Вирішив, що піду у дощ, як і прийшов.

Чекав дощу. І дощ хлянув.

— Я мушу йти.

Ти не відповіла, зробила вигляд, що не почула моїх слів.

— Доки я тут, я не пам'ятаю себе. Але я знаю, що я воїн, а воїну потрібна війна. І сила.

Ти підійшла і торкнулася губами мого обличчя. Я відчував, як необхідно тебе вбити. Щоб піти.

— Ти вб'єш мене?! — прочитала мої думки.

— Так...

— Тому що я відьма?!

Я подивився на тебе. Ти пам'ятала мене слабким, і тому була так впевнена у собі. А ще ти бачила мої сльози. А воїн, який плаче, не воїн.

— Багато хто знає в мені воїна...

— Послухай! — ти перервала мене, впевнена відьма! — можеш залишитися у мене назавжди! Я зроблю так, що ніяка війна не торкнеться тебе!

Ти не розуміла мене! За це я тебе ненавидів. Тримала мене за руки: так
благати могла тільки відьма. Відьма!

— По-моєму, ти просто боїшся! — засміялася. — Боїшся мене!

Мої очі налилися кров'ю.

— Не дивись так на мене!

Дивисься.

— Не дивись так!

Дивисься.

Я вдарив тебе. Одним ударом я тебе вбив. Тобі навіть не було боляче.

Ти впала на спину. Я почекав, доки ти встанеш, але ти не вставала. Сів
коло тебе і заплакав.

І тільки зараз я зрозумів усе, що трапилося зі мною. Це був жарт, жарт
Диявола. Це він підстрелив мене, звів з тобою. Тільки він прорахувався,
ти ж бо справді закохалася у мене. А я?! Я втратив самого себе. Я програв
собі. А воїн, який плаче, не воїн.

Я подивився на тебе. Мертву. Вродливу. І злякався. Тебе.

У відчинене вікно залізла смерть. Не промовила ані слова. Взяла твою
руку і потягнула, як здобич, за собою. По землі. Твої очі дивилися в стелю.

Мені стало неприємно.

— Зачекай! — крикнув я смерті.

Та зупинилася і взяла руку в зуби.

— Зачекай! Так некрасиво...

Я нахилився до тебе і долонею закрив холодні повіки.

— Не дивись так, — прошепотів, — не дивись...

